

DATUM
2025-12-10
ERT DATUM
2025-09-29

DIARIENR
2025/214-4
ER BETECKNING
JU2025/01974

Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99)

Statskontoret lämnar i detta remissvar synpunkter utifrån vår kompetens om styrning, organisering och finansiering av offentlig verksamhet.

Statskontoret avstyrker förslaget om att det ska införas en särskild lag om återkallelse av permanent uppehållstillstånd. Vi anser att det är tydligt att om förslaget genomförs så kommer det ta stora resurser i anspråk, samtidigt som det är högst osäkert om regeringens syfte och mål med förändringen kommer att kunna nås.

Det är osäkert i vilken utsträckning den föreslagna ordningen har förutsättningar att leda till de resultat som regeringen önskar uppnå

I första hand syftar utredningens förslag till att förmå berörda individer att i högre utsträckning vilja bli svenska medborgare. Det ska åstadkommas genom att bland annat asylrelaterade uppehållstillstånd ändras till tidsbegränsade uppehållstillstånd, vilket i förlängningen ska leda till antingen svenskt medborgarskap, återvändande eller återvandring.

Av utredningen framgår dock att de förväntade konsekvenserna av den föreslagna ordningen grundas på mycket osäkra antaganden. Det är tydligt att det inte går att uppskatta utfallet av förslaget på ett tillförlitligt sätt, till exempel i termer av ett ökat återvändande. Däremot står det klart att de negativa konsekvenserna av förslaget kommer att bli omfattande. Mot denna bakgrund vill Statskontoret betona att det är mycket osäkert i vilken utsträckning den föreslagna ordningen har förutsättningar att leda till de resultat som regeringen önskar uppnå.

Utredningens förslag får stora negativa konsekvenser

Om förslaget i slutbetänkandet genomförs så kommer det att leda till betydande kostnadsökningar för det allmänna och generera ett mycket stort antal mål och ärenden för Migrationsverket och migrationsdomstolarna. Utredningens

bedömning är att de verksamhetsmässiga konsekvenserna, framför allt för Migrationsverket, kommer att bli omfattande.

Statskontoret vill särskilt framhålla de omfattande konsekvenser för Migrationsverkets *samlade verksamhet* som lyfts i betänkandet. I sammanhanget kan nämnas erfarenheterna från migrationskrisen där Migrationsverket på kort tid behövde hantera ett stort antal ärenden, och där detta fick omfattande konsekvenser inte bara för asylprövningen utan för Migrationsverkets verksamhet som helhet. Vi ser att det finns en överhängande risk att om den särskilda lagen införs så kommer det åter innebära betydande utmaningar för Migrationsverket att klara sitt samlade uppdrag på ett effektivt och rättssäkert sätt.

Statskontoret vill också lyfta den stora utmaningen som förslaget skulle innebära för migrationsdomstolarna när det gäller att kunna rekrytera tillräckligt med personal för att hantera det ökande antal mål som domstolarna kommer behöva hantera.

Slutbetänkandet utgör inte ett tillräckligt beslutsunderlag

De uppskattningar och beräkningar som utredningen gör grundas i flera fall på hypotetiska och mycket osäkra antaganden. Utredningen framhåller till exempel att det inte går att göra en tillförlitlig uppskattning av vad en eventuell kostnadsminskning för det allmänna skulle kunna bli som direkt följd av utredningens förslag, varken i termer av kostnadsbesparingar eller skatteintäkter. Även uppskattningen av kostnader till följd av utredningens förslag är belagd med mycket stora osäkerheter.

Statskontoret menar att en ordning där ett stort antal permanenta uppehållstillstånd ska återkallas kan få konsekvenser som är svåra att överblicka. Tillsammans med de många osäkerheter som trots allt framgår av betänkandet anser Statskontoret att regeringen inte har ett tillräckligt underlag för att kunna gå vidare med den föreslagna ordningen.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Erik Nyberg och utredare Annette Mellander, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Annette Mellander